

Τεκμήριον λειτουργίας τοῦ X_YL^AT_EX

This is a test of the correct functioning of the X_YL^AT_EX installation.

The text is taken from Plutarch's De Esu Carnium I

ΠΕΡΙ ΣΑΡΚΟΦΑΓΙΑΣ ΛΟΓΟΣ Α΄

Ἀλλὰ σὺ μὲν ἐρωτᾷς τίνι λόγῳ Πυθαγόρας ἀπείχετο σαρκοφαγίας, ἐγὼ δὲ θαυμάζω καὶ τίνι πάθει καὶ ποία ψυχῇ [ἢ λόγῳ] ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἤψατο φόνου στόματι καὶ τεθνηκότος ζώου χεῖλεσι προσήψατο σαρκὸς καὶ νεκρῶν σωμάτων καὶ ἐώλων προθέμενος τραπέζας ὅσα καὶ τρυφὰς [καὶ] προσέτι εἶπεν τὰ μικρὸν ἔμπροσθεν βρυχώμενα μέρη καὶ φθεγγόμενα καὶ κινούμενα καὶ βλέποντα· πῶς ἡ ὄψις ὑπέμεινε τὸν φόνον σφαζομένων δερομένων διαμελιζομένων, πῶς ἡ ὄσφρησις ἤνεγκε τὴν ἀποφοράν, πῶς τὴν γεῦσιν οὐκ ἀπέστρεψεν ὁ μολυσμὸς ἐλκῶν ψαύουσαν ἄλλοτρίων καὶ τραυμάτων θανασίμων χυμοὺς καὶ ἰχώρας ἀπολαμβάνουσιν. (μ 395)

‘εἶρπον μὲν ῥινοί, κρέα δ’ ἄμφ’ ὀβελοῖς ἐμεμύκει
ὀπταλέα τε καὶ ὠμά, βοῶν δ’ ὥς γίγνεται φωνή·’

τοῦτο πλάσμα καὶ μῦθος ἐστὶ, τὸ δέ γε δεῖπνον ἀληθῶς τερατῶδες, πεινῇν τίνα τῶν μυκωμένων ἔτι, [καὶ] διδάσκοντα ἀφ’ ὧν δεῖ τρέφεσθαι ζώντων ἔτι καὶ λαλούντων, (καὶ) διαταττόμενον ἀρτύσεις τινὰς καὶ ὀπτήσεις καὶ παραθέσεις· τούτων ἔδει ζητεῖν τὸν πρῶτον ἀρξάμενον οὐ τὸν ὁπὲρ παυσάμενον.

Ἦ τοῖς μὲν πρώτοις ἐκείνοις ἐπιχειρήσασιν σαρκοφαγεῖν τὴν αἰτίαν ἃν εἶποι τις εἶναι τὴν ἀπορίαν· οὐ γὰρ ἐπιθυμίαις ἀνόμοις συνδιάγοντες οὐδ’ ἐν περιουσίᾳ τῶν ἀναγκαίων ὑβρίσαντες εἰς ἡδονὰς παρὰ φύσιν ἀσυμφύλους ἐπὶ ταῦτ’ ἦλθον· ἀλλ’ εἶποιεν ἃν αἴσθησιν ἐν τῷ παρόντι καὶ φωνὴν λαβόντες· ‘ὦ μακάριοι καὶ θεοφιλεῖς οἱ νῦν ὄντες ὑμεῖς, οἷον βίου λαχόντες αἰῶνα καρποῦσθε καὶ νέμεσθε κληρὸν ἀγαθῶν ἄφθονον· ὅσα φύεται ὑμῖν, ὅσα τρυγᾶται· ὅσον πλοῦτον ἐκ πεδίων, ὅσας ἀπὸ φυτῶν ἡδονὰς [ἅς] δρέπεσθαι πάρεστιν· ἔξεστιν ὑμῖν καὶ τρυφᾶν μὴ μαινομένοις. ἡμᾶς δὲ σκυθρωπότατον καὶ φοβερώτατον ἐδέξατο βίου καὶ χρόνου μέρος, εἰς πολλὴν καὶ ἀμήχανον ἐκπεσόντας ἀπὸ τῆς πρώτης γενέσεως ἀπορίαν· ἔτι μὲν οὐρανὸν ἔκρυπτεν ἀῆρ καὶ ἄστρα, θολερῶ καὶ δυσδια-

στατοῦντι πεφυρμένος ὑγρῷ καὶ πυρὶ καὶ ζάλαις ἀνέμων·
οὐπω δ' ἥλιος ἴδρυτο ἀπλανὴς καὶ βέβαιον

ἔχων δρόμον, ἦ ὦ
καὶ δύσιν ἔκρινεν, περὶ δ' ἤγαγεν αὖθις ὀπίσσω
καρποφόροις ἐπιστέψας καλυκοστεφάνοιςιν
Ὡραις, γῆ δ' ὕβριστο' (Empedocl. B 154)

ποταμῶν ἐκβολαῖς ἀτάκτοις, καὶ πολλὰ 'λίμναισιν ἄμορ-
φα' καὶ πηλοῖς βαθέσι καὶ λόχμαις ἀφόροις καὶ ὕλαις ἐξη-
γρίωτο· φορὰ δ' ἡμέρων καρπῶν καὶ τέχνης ὄργανον
οὐδὲν (ἦν) οὐδὲ μηχανὴ σοφίας· ὁ δὲ λιμὸς οὐκ ἐδίδου
χρόνον οὐδ' ὥρας ἐτησίους σπόρος † ὦν τότε ἀνέμενε. τί
θαυμαστόν, εἰ ζῶων ἐχρησάμεθα σαρξὶ παρὰ φύσιν, ὅτ'
ἰλὺς ἡσθίετο 'καὶ φλοιὸς ἐβρώθη ξύλου', καὶ ἄγρωστιν
εὐρεῖν βλαστάνουσιν ἢ φλεῶ' τίνα ρίζαν εὐτυχὲς ἦν; βαλά-
νου δὲ γευσάμενοι καὶ φαγόντες ἐχορεύσαμεν ὑφ' ἡδονῆς
περὶ δρυὶν τίνα καὶ φηγόν, ζεῖδωρον καὶ μητέρα καὶ τρο-
φὸν ἀποκαλοῦντες· ἐκείνην | [ἦν] ὁ τότε βίος ἐορτὴν ἔγνω,
τὰ δ' ἄλλα φλεγμονῆς ἦν ἅπαντα μεστὰ καὶ στυγνότητος.
ὕμᾱς δὲ τοὺς νῦν τίς λύσσα καὶ τίς οἶστρος ἄγει πρὸς μαι-
φονίαν, οἷς τοσαῦτα περίεστι τῶν ἀναγκαίων; τί κατα-
ψεύδεσθε τῆς γῆς ὡς τρέφειν μὴ δυναμένης; τί τὴν θεσμο-
φόρον ἀσεβεῖτε Δῆμητραν καὶ τὸν ἡμερίδην καὶ μειλίχιον
αἰσχύνετε Διόνυσον, ὡς οὐχ ἱκανὰ παρὰ τούτων λαμβά-
νοντες; οὐκ αἰδεῖσθε τοὺς ἡμέρους καρποὺς αἵματι καὶ
φόνῳ μιγνύοντες; ἀλλὰ δράκοντας ἀγρίους καλεῖτε καὶ
παρδάλεις καὶ λέοντας, αὐτοὶ δὲ μαιφονεῖτ' εἰς ὠμότητα
καταλιπόντες ἐκείνοις οὐδέν· ἐκείνοις μὲν γὰρ ὁ φόνος
τροφὴ, ὑμῖν δ' ὄψον ἐστίν'.

*** Οὐ γὰρ δὴ λέοντάς γ' ἀμυνόμενοι καὶ λύκους
ἐσθίομεν· ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐῷμεν, τὰ δ' ἀβλαβῆ καὶ χει-
ροήθη καὶ ἄκεντρα καὶ νωδὰ πρὸς τὸ δακεῖν συλλαμβά-
νοντες ἀποκτινύομεν, ἃ νῆ Δία καὶ κάλλους ἔνεκα καὶ
χάριτος ἢ φύσις ἔοικεν ἐξενεγκεῖν. ***

Ὅμοιον ὡς εἴ τις τὸν Νεῖλον ὀρῶν πλημμυροῦντα καὶ
τὴν χώραν ἐμπιπλάντα γονίμου καὶ καρποφόρου ρεύματος
μὴ τοῦτο θαυμάζοι τοῦ φερομένου, τὸ φυτάλμιον καὶ
εὐφορον τῶν ἡμερωτάτων καὶ βιωφελεστάτων καρπῶν,
ἀλλ' ἰδὼν που καὶ κροκόδειλον ἐννηχόμενον καὶ ἀσπίδα
κατασυρομένην καὶ μύας, ἄγρια ζῷα καὶ μιαιρά, ταύτας
λέγοι τὰς αἰτίας τῆς μέμψεως κατὰ τῆς τοῦ πράγματος
ἀνάγκης· ἢ νῆ Δία τὴν γῆν ταύτην καὶ τὴν ἄρουραν ἀπο-
βλέψας ἐμπεπλησμένην ἡμέρων καρπῶν καὶ βρίθουσιν

ἄσταχύν, ἔπειθ' ὑποβλέψας που τοῖς ληίοις τούτοις καὶ
πού τινος αἴρας στάχυν (ἐν)ιδὼν καὶ ὀροβάγχην, εἶτ'
ἄφεις ἐκεῖνα καρποῦσθαι καὶ ληίζεσθαι μέμφοιτο περὶ
τούτων. τί οὖν, εἰ καὶ λόγον ῥήτορος ὀρῶν ἐν δίκη τινὶ
καὶ συνηγορίᾳ πληθύνοντα καὶ φερόμενον ἐπὶ βοηθείᾳ κιν-
δύνων ἢ νῇ Δί' ἐλέγχῳ καὶ κατηγορίᾳ τολμημάτων καὶ
† ἀποδείξεων, ῥέοντα δὲ καὶ φερόμενον οὐχ ἀπλῶς οὐδὲ
λιτῶς, ἀλλ' ὁμοῦ πάθεσι πολλοῖς μᾶλλον δὲ παντοδαποῖς,
εἰς ψυχὰς ὁμοίως πολλὰς καὶ ποικίλας καὶ διαφόρους τῶν
ἄκροωμένων ἢ τῶν δικαζόντων, ἃς δεῖ τρέψαι καὶ μετα-
βαλεῖν ἢ νῇ Δίαπραῦναι καὶ ἡμερῶσαι καὶ καταστήσαι,
εἴτα παρεῖς τοῦτο τοῦ πράγματος ὀρᾶν καὶ μετρεῖν τὸ
† φύλαιον καὶ ἀγώνισμα, παραρρήσεις ἐκλέγοι, ἃς κατιῶν
ὁ λόγος συγκατήνεγκε τῇ ῥύμῃ τῆς φορᾶς, συνεκπεσοῦσας
καὶ παρολισθούσας τῷ λοιπῷ τοῦ λόγου; καὶ δημηγόρου
τινὸς ὀρῶν ***

Ἄλλ' οὐδὲν ἡμᾶς δυσωπεῖ, οὐ χροᾶς ἀνθηρὸν εἶδος,
οὐ φωνῆς ἐμμελοῦς πιθανότης, οὐ πανουργία ψυχῆς, οὐ
τὸ καθάριον ἐν διαίτῃ καὶ περιττὸν ἐν συνέσει τῶν ἀθλίων,
ἀλλὰ σαρκιδίου μικροῦ χάριν ἀφαιρούμεθα ψυχὴν, ἡλίου
φῶς, τὸν τοῦ βίου χρόνον, ἐφ' ᾧ γέγονε καὶ πέφυκεν. εἶθ'
ἃς φθέγγεται καὶ διατρίζει φωνὰς ἀνθρώπους εἶναι δοκοῦ-
μεν, οὐ παραιτήσεις καὶ δεήσεις καὶ δικαιολογίας ἐκάστου
λέγοντος 'οὐ παραιτοῦμαι σου τὴν ἀνάγκην ἀλλὰ τὴν
ὕβριν· ἵνα φάγῃς ἀπόκτεινον, ἵνα δ' ἥδιον φάγῃς μὴ μ'
ἀναίρει.' ὦ τῆς ὠμότητος· δεινὸν μὲν ἐστὶ καὶ τιθεμένην
ἰδεῖν τράπεζαν ἀνθρώπων πλουσίων νεκροκόσμοις χρω-
μένων μαγείροις καὶ ὀψοποιοῖς, δεινότερον δ' ἀποκομιζο-
μένην· πλείονα γὰρ τὰ λειπόμενα τῶν βεβρωμένων ἐστίν·
οὐκοῦν ταῦτα μάρτυρ ἀπέθανεν· ἕτερα δὲ φειδόμενοι τῶν
παρατεθέντων οὐκ ἐῷσι τέμνειν οὐδὲ κατακόπτειν, παραι-
τούμενοι νεκρά, ζώντων δ' οὐκ ἐφείσαντο.

Ἄλλ' ἄγε παρελήφαμεν ἐκείνους λέγειν τοὺς ἄνδρας
ἀρχὴν ἔχειν τὴν φύσιν *** ὅτι γὰρ οὐκ ἔστιν ἀνθρώπῳ
κατὰ φύσιν τὸ σαρκοφαγεῖν, πρῶτον μὲν ἀπὸ τῶν σωμα-
των δηλοῦται τῆς κατασκευῆς. οὐδενὶ γὰρ ἔοικε τὸ ἀν-
θρώπου σῶμα τῶν ἐπὶ σαρκοφαγία γεγονότων, οὐ γρυ-
πότης χεῖλους, οὐκ ὀξύτης ὄνυχος, | οὐ τραχύτης ὀδόντος
πρόσεστιν, οὐ κοιλίας εὐτονία καὶ πνεύματος θερμότης
τρέψαι καὶ κατεργάσασθαι δυνατὴ τὸ βαρὺ καὶ κρεῶδες·
ἀλλ' αὐτόθεν ἡ φύσις τῇ λειότητι τῶν ὀδόντων καὶ τῇ
σμικρότητι τοῦ στόματος καὶ τῇ μαλακότητι τῆς γλώσ-
σης καὶ τῇ πρὸς πέσιν ἀμβλύτητι τοῦ πνεύματος ἐξόμνυ-
ται τὴν σαρκοφαγίαν. εἰ δὲ λέγεις πεφυκέναι σεαυτὸν ἐπὶ

τοιαύτην ἐδωδὴν, ὃ βούλει φαγεῖν πρῶτον αὐτὸς ἀπόκτει-
 νον, ἀλλ' αὐτὸς διὰ σεαυτοῦ, μὴ χρησάμενος κοπίδι μηδὲ
 τυμπάνῳ τινὶ μηδὲ πελέκει· ἀλλ', ὡς λύκοι καὶ ἄρκτοι
 καὶ λέοντες αὐτοί, ὅσα ἐσθίουσι, φονεύουσιν, ἄνελε δή-
 γματι βοῦν ἢ στόματι σῦν, ἢ ἄρν' ἢ λαγῶν διάρρηξον
 καὶ φάγε προσπεσὼν ἔτι ζῶντος, ὡς ἐκεῖνα. εἰ δ' ἀνα-
 μένεις νεκρὸν γενέσθαι τὸ ἐσθιόμενον καὶ δυσωπεῖ σε
 παροῦσα ψυχὴ ἀπολαύειν τῆς σαρκός, τί παρὰ φύσιν ἐσθίεις
 τὸ ἄψυχον; ἀλλ' οὐδ' ἄψυχον ἂν τις φάγοι καὶ νεκρὸν οἶόν
 ἐστίν, ἀλλ' ἔψουσιν ὀπτῶσι μεταβάλλουσι διὰ πυρὸς καὶ
 φαρμάκων, ἀλλοιοῦντες καὶ τρέποντες καὶ σβεννύοντες
 ἡδύσμασι μυρίοις τὸν φόνον, ἵν' ἡ γεῦσις ἐξαπατηθεῖσα
 προσδέξῃται τὸ ἀλλότριον. καίτοι χάριέν γε τὸ τοῦ
 Λάκωνος, ὃς ἰχθύδιον ἐν πανδοκείῳ πριάμενος τῷ παν-
 δοκεῖ σκευάσαι παρέδωκεν· αἰτοῦντος δ' ἐκείνου τυρὸν
 καὶ ὄξος καὶ ἔλαιον, 'ἀλλ' εἰ ταῦτ' εἶχον' εἶπεν 'οὐκ ἂν
 ἰχθὺν ἐπριάμην'. ἡμεῖς δ' οὕτως ἐν τῷ μαιφόνῳ τρυφῶ-
 μεν, ὥστ' ὄψον τὸ κρέας προσαγορεύομεν, εἴτ' ὄψων πρὸς
 αὐτὸ τὸ κρέας δεόμεθα, ἀναμιγνύντες ἔλαιον οἶνον μέλι
 γάρον ὄξος ἡδύσμασι Συριακοῖς Ἀραβικοῖς, ὥσπερ ὄντως
 νεκρὸν ἐνταφιάζοντες. καὶ γὰρ οὕτως αὐτῶν διαλυθέντων
 καὶ μαλαχθέντων καὶ τρόπον τινὰ προσαπέντων ἔργον
 ἐστὶ τὴν πέσιν κρατῆσαι, καὶ διακρατησάσης δὲ δεινὰς
 βαρύτητας ἐμποιεῖ καὶ νοσώδεις ἀπεψίας. Διο-
 γένης δ' ὠμὸν φαγεῖν πολὺ πουν ἐτόλμησεν, ἵνα τὴν διὰ
 τοῦ πυρὸς ἐκβάλλη κατεργασίαν τῶν κρεῶν· καὶ πολλῶν
 περιεστώτων αὐτὸν ἀνθρώπων, ἐγκαλυψάμενος τῷ τρί-
 βωνι καὶ τῷ στόματι προσφέρων τὸ κρέας 'ὕπερ ὑμῶν'
 φησὶν 'ἐγὼ παραβάλλομαι καὶ προκινδυνεύω.' καλόν, ὃ
 Ζεῦ, κίνδυνον· οὐ γάρ, ὡς Πελοπίδας ὑπὲρ τῆς Θηβῶν
 ἐλευθερίας ἢ ὡς Ἀρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων ὑπὲρ Ἀθη-
 ναίων, προεκινδύνευσεν ὁ φιλόσοφος ὠμῶς πολὺποδι δια-
 μαχόμενος, ἵνα τὸν βίον ἀποθηριώσῃ; οὐ τοίνυν
 μόνον αἱ κρεοφαγίαι τοῖς σώμασι γίνονται παρὰ φύσιν,
 ἀλλὰ καὶ τὰς ψυχὰς ὑπὸ πλησμονῆς καὶ κόρου παχύνου-
 σιν· 'οἶνος γὰρ καὶ σαρκῶν ἐμφορήσεις σῶμα μὲν ἰσχυ-
 ρὸν ποιεῖουσιν καὶ ῥωμαλέον, ψυχὴν δὲ ἀσθενέα.' καὶ ἵνα
 μὴ τοῖς ἀθληταῖς ἀπεχθάνωμαι, συγγενέσι χρῶμαι παρα-
 δείγμασι· τοὺς γὰρ Βοιωτοὺς ἡμᾶς οἱ Ἀττικοὶ καὶ παχεῖς
 καὶ ἀναισθήτους καὶ ἡλιθίους μάλιστα διὰ τὰς ἀδηφαγίας
 προσηγόρευον· 'οὗτοι δ' αὖ † σῦς *** καὶ ὁ Μένανδρος
 (fr. 748 Koerte) † οἱ γνάθους ἔχουσι,' καὶ ὁ Πίνδαρος
 (Ol. VI 89 sq.) 'γνῶναί τ' ἔπειτα ***' 'αὐγὴ ξηρὴ ψυχὴ
 σοφωτάτη' κατὰ τὸν Ἡράκλειτον (B 118)· οἱ κενοὶ πίθοι

κρουσθέντες ἤχοῦσι, γενόμενοι δὲ πλήρεις οὐχ ὑπακούουσι ταῖς πληγαῖς· τῶν χαλκωμάτων τὰ λεπτὰ τοὺς ψόφους ἐν κύκλῳ διαδίδωσιν, ἄχρις οὗ ἐμφράξη καὶ τυφλώσῃ (τις) τῇ χειρὶ τῆς πληγῆς περιφερομένης ἐπιλαμβανόμενος· ὀφθαλμὸς ὑγροῦ πλεονάσαντος ἀναπλησθεὶς μαρναγῇ καὶ ἀτονεῖ πρὸς τὸ οἰκεῖον ἔργον· τὸν ἥλιον δι' ἄερος ὑγροῦ καὶ πληθὸς ἀναθυμιάσεων ἀπέπτων ἀθροίσαντος οὐ καθαρὸν οὐδὲ λαμπρὸν ἀλλὰ βύθιον καὶ ἀχλωδὴ καὶ ὀλισθάνοντα ταῖς αὐγαῖς ὀρῶμεν. οὕτω δὴ καὶ διὰ σώματος θολεροῦ καὶ διακόρου καὶ βαρυνομένου τροφαῖς ἀσυμφύλοις ἢ πᾶς' ἀνάγκη τὸ γάνωμα τῆς ψυχῆς καὶ τὸ φέγγος ἀμβλύτητα καὶ σύγχυσιν ἔχειν καὶ πλανᾶσθαι καὶ φέρεσθαι, πρὸς τὰ λεπτὰ καὶ δυσθεώρητα τέλη τῶν πραγμάτων αὐγὴν καὶ τόνον οὐκ ἐχούσης.

Χωρὶς δὲ τούτων ὁ πρὸς φιланθρωπίαν ἐθισμὸς οὐ δοκεῖ θαυμαστὸν εἶναι; τίς γὰρ ἂν ἀδικήσειεν ἄνθρωπον οὕτω πρὸς ἀλλότρια καὶ ἀσύμφυλα διακείμενος [καὶ] πράως καὶ φιλανθρώπως; ἐμνήσθην δὲ τρίτην ἡμέραν διαλεγόμενος τὸ τοῦ Ξενοκράτους (fr. 99 H.), καὶ ὅτι Ἀθηναῖοι τῷ ζῶντι τὸν κριὸν ἐκδεῖραντι δίκην ἐπέθηκαν· οὐκ ἔστι δ', οἶμαι, χεῖρων ὁ ζῶντι βασανίζων τοῦ παραιρουμένου τὸ ζῆν καὶ φονεύοντος, ἀλλὰ μᾶλλον, ὥς ἔοικε, τῶν παρὰ συνήθειαν ἢ τῶν παρὰ φύσιν αἰσθανόμεθα. καὶ ταῦτα μὲν ἐκεῖ κοινότερον ἔλεγον· τὴν δὲ μεγάλην καὶ μυστηριώδη καὶ ἄπιστον ἀνδράσι δεινοῖς, ἣ φησιν ὁ Πλάτων (Phaedr. 245c), καὶ θνητὰ φρονοῦσιν ἀρχὴν τοῦ δόγματος ὁκνῶ μὲν ἔτι τῷ λόγῳ κινεῖν, ὥσπερ ναῦν ἐν χειμῶνι ναύκληρος ἢ μηχανὴν αἶρειν ποιητικὸς ἀνὴρ ἐν θεάτρῳ σκηνῆς περιφερομένης. οὐ χεῖρον δ' ἴσως καὶ προανακρούσασθαι καὶ προαναφωνῆσαι τὰ τοῦ Ἐμπεδοκλέους· *** ἀλληγορεῖ γὰρ ἐνταῦθα τὰς ψυχάς, ὅτι φόνων καὶ βρώσεως σαρκῶν καὶ ἀλληλοφαγίας δίκην τίνουσαι σώμασι θνητοῖς ἐνδέδενται. καίτοι δοκεῖ παλαιότερος οὗτος ὁ λόγος εἶναι· τὰ γὰρ δὴ περὶ τὸν Διόνυσον μεμυθευμένα πάθη τοῦ διαμελισμοῦ καὶ τὰ Τιτάνων ἐπ' αὐτὸν τολμήματα γευσασμένων τε τοῦ φόνου κολάσεις [τε τούτων] καὶ κεραυνώσεις, ἡνιγμένος ἐστὶ μῦθος εἰς τὴν παλιγγενεσίαν· τὸ γὰρ ἐν ἡμῖν ἄλογον καὶ ἄτακτον καὶ βίαιον οὐ θεῖον ἀλλὰ δαιμονικὸν οἱ παλαιοὶ Τιτᾶνας ὠνόμασαν, [καὶ] τοῦτ' ἔστι κολαζομένους καὶ δίκην τίνοντας.

στ' Ὀκτωβρίου ,βκα'

